

ROK 1952

Třídní boj

Rok 1952 počínáme ve znamení zvýšeného třídního boje. Náš hlavní cíl je socialisace vesnice. Lidé křečovitě lpí na starých tradicích, zvyklostech a formách, hledí nedůvěřivě ba odmítavě na nový řád a přesvědčování, které provádí strana KSČ a školy nemá velkého výsledku. Proto se po dlouhém přesvědčování přikročuje k ráznější akci, k zhoršení podmínek starého života, aby cesta k socialisaci vesnice se uvolnila.

Vláda stanovením dodávek zhoršuje podmínky samozásobení a omezuje vydávání potravinových lístků na tuky, mléko a maso. V našem pastvinářském kraji se odebírají či odnímají potravinové lístky zemědělcům, kteří vlastní 2 ha a více zemědělské půdy. Na schůzi občanů v lednu si občané s početnými rodinami stěžovali na toto opatření. Řečník této schůze ředitel MOP u Les z Rožnova upozornil občany, že toto opatření je taktikou třídního boje a že je zbytečno podávat proti němu odvolání nebo žádosti.

Přesto se tato odvolání a žádosti přes MNV na vyšší instance ve velké míře podávaly.

Výměna funkcionářů

Činiteli místní organizace KSČ bylo stále poukazováno, že dosavadní někteří funkcionáři MNV na zvýšené požadavky funkcí nestačí a že v zájmu pokroku je nutná výměna. Tamtéž bylo požadováno omlazení Hasičské jednoty. Změnou bylo započato nejdříve u místního akčního výboru Národní fronty. A tak na schůzi AV – NF v prosinci byl zvolen nový předseda Metoděj Prorok. Rovněž odstupuje předseda místního národního výboru Jan Bíl č. 58 a na jeho místo nastupuje Josef Zeř t. č. čís. 120, předseda strany KSČ, vyživovací referent a posledně předseda komise pro výstavbu obce. Funkce zemědělského referenta se vzdal Michal Maceček 40 a na jeho místo byl zvolen MNV František Mikulěnka č. 166. Podle výnosu min. vnitřní ze dne 21. května 1952 byly při MNV zřízeny stálé komise, a Rada žen.

Místní národní výbor provedl volbu komisí takto :

Zemědělská komise :

Předseda : František Ondryáš č. 111

Členové : Ludvík Kantor, Vladislav Křištof 76, Robert Vítek, Josef Skalík 62, Rudolf Jurečka 29, Dominik Maceček 180, František Janíček 47, Michal Maceček 40 a František Juroška 183.

Finanční komise :

Předseda : Julius Fiurášek 39

Členové : Metoděj Prorok, Bohumil Skalík

Komise pro kulturu, osvětu a zdravotnictví :

Předseda : Jindřich Kysučan, řed. školy

Členové : Anna Ondryášová 27, Zdenka Vítková, František Mikulěnka, Pavel Petřek 312, Rudolf Bernatský 56.

Komise pro výstavbu obce :

Předseda : Josef Zeř 120, Jan Bíl 58 a Josef Mäuthner, kapitán četnictva v. v.

Předsedkyní rady žen zvolena byla Milada Martinková.

SNB

V naší obci byl též zřízen okrsek veřejné bezpečnosti s 1 členem SNB. Dříve naše obec patřila do obvodu Horní Bečva, kde v minulosti byla četnická stanice s vrchním strážmistrem a 2 četníky. Na nově zřízené místo u nás nastoupil Miroslav Pavlín z Branek u Valašského Meziříčí. MNV se usnesl, aby místnost, ve které je umístěn obecní archiv byla uvolněna pro rodinu jmenovaného.

Úřední hodiny na MNV

Až do letošního roku tajemník a předseda MNV úřadovali také v neděli, aby občané ve všední den nemusili mařit čas dalekou cestou na MNV a své záležitosti si vyřídili cestou z kostela. Místo nedělních pracovních hodin se bude úřadovat v sobotu od 6 do 14 hodin. Zaměstnanci obchodu již dávno nemají nedělní prodejní doby.

MJČH

Místní jednotka Svazu čs. hasičstva čítá 86 členů, a to : 53 mužů, 20 žen a 13 dorostenců. Členové odpracovali při zřizování vodovodu do hasičské zbrojnice a úpravě jejího okolí 792 brigádnických hodin. Hasičská zbrojnice je takřka dokončena a byt v ní byl přidělen br. Janu Bernatskému, zámečnicku. Bylo zakoupeno starší nákladní auto zn. Praga Anka od „Osevy“ v Rožnově p. R. za 21 500 Kčs. Zakoupená výstroj a výzbroj : 5 ks opasky, 5 sekyrek s pouzdry, 2 lana, 10 ks loděk, 1 vrtačka, 1 nabíječka akumulátoru, 1 svěrák, 1 šmirglówka; pak : 2 m³ desek a hranolů na opravu karosérie auta a na regály pro výstroj, 1 pracovní stůl, 1 nová skříň, 1 lůžko, 38 židlí, 2 lávky, 2 lustry.

Sestavená 3 družstva vykonala 2 cvičení teoretická, 6 praktických a 1 noční. Požární sbor se zúčastnil 1 požáru v Horní Bečvě. Poněvadž bývalý velitel odstoupil, zvolen byl velitelem Pavel Petřek 312.

Na žádost čl. červeného kříže, okres. výboru ve Valašském Meziříčí byla zřízena stanice první pomoci u Františka Ondryáše č. 260.

Organisace ČSM, jejíž předsedkyně je Vítková, nezaznamenává žádné činnosti.

SČSP, LKR, Měsíc čl. – sovětského přátelství

Všestranně je akceptována složka odbočka Svazu čl. – sovětského přátelství. Má 143 členů. Předseda je Robert Vítek, místopředseda Josef Fárek 271, jednatelem Milada Martináková, hospodářem František Chrbját a členy výboru Josef Holčák a Bedřich Vašek. Odbočka pracuje podle čtvrtletního plánu, odesílá měsíční hlášení na okresní výbor SČSP, má pravidelné výborové schůze, do kterých dochází instruktorka Anna Bílová z Dolní Bečvy, která svým nadšením hledí strhnout výbor i členstvo. SČSP organisuje lidové kursy ruštiny, které mají dobrou tradici v Kněhyních pod vedením učitele Františka Maliňáka. Tam byl dokončen letos zraje kurz pro začátečníky. Celkem máme 3 kroužky LKR pro začátečníky : v Kněhyních 19 účastníků, U mostu 15 účastníků pod vedením řed. Kysučana a v Bacově 8 účastníků pod vedením řed. Bedřicha Vaška. Vyvrcholením činnosti odbočky byl měsíc čl. – sovětského přátelství.

V hotelu Zavadilka byla oslava Velké říjnové revoluce, na níž účinkovali žáci z Bacova a od Mostu a hudebníci. 9. listopadu proběhla přes obec štafeta se zdravicí do SSSR, jíž se účastnili naši členové. Ve škole U mostu otevřena byla výstavka sovětské knihy. Místní „kina“ promítala filmy a každý druhý z nich byl sovětský. Členské schůze navštěvovali činovníci z OV – SČSP Pospíšil a Dresler.

Dne 30. listopadu konala odbočka veřejnou schůzi, která propagovala JZD a sovětské zkušenosti. Promluvil učitel Lux, který vyprávěl velmi poutavě o své cestě do SSSR.

KSČ, zásobování masem

Strana KSČ místní organizace projednala s lidem na veřejné schůzi usnesení představenstva UV – KSČ a vlády republiky o organizačním zajištění a zlepšení zásobování obyvatelstva masem a masnými výrobky. Pro naši obec byly stanoveny tyto hlavní úkoly :

1. v obci Prostřední Bečva je plánovaný stav dobytka hovězího překročen, avšak bude dohlíženo na to, aby stav dobytka byl dodržen u všech zemědělců. Kteří budou mít stav nižší, bude jim doplněn přesunem od zemědělců s přespočetným stavem.
2. budou zjišťovány závady u hovězího dobytka a odstraňovány. Neplodné kusy budou jako jatečné vyřazovány z chovu a přebíhavé léčeny. Budou prováděny prohlídky připuštěných kusů a vedena evidence v připouštěcích rejstřících.
3. odstav plánovaných telat bude splněn na 100%.
4. plánovaný stav vepřového dobytka bude dodržen za předpokladu, že hospodářské družstvo dodá potřebný počet selat.
5. krmivová základna bude rozšířena hlavně strniskovými směskami, za předpokladu, že potřebné osivo bude zemědělcům přiděleno.
6. zemědělský referent postará se, aby byly využity všechny koňské potahy v obci při jarních pracích a aby tyto práce byly řádně a včas provedeny.

Dodávkové úkoly obce činily :

Mléko l, vejce kusů, maso kg, tvrdé zrno kg, oves kg. Dodávkové povinnosti byly tentokrát rozvrženy na všechny majitele pozemků. Ku konci roku byly předané dodávky přepsány na majitele, jimž dodávky chyběly, a tak byl celkový kontingent obce splněn na 100%.

Úderníci

Lenin říkal, že socialismus vytvoří větší produktivitu práce než kapitalismus, tj. že průmysl i zemědělství dodá daleko více produktů a výrobků než kapitalismus. Lidé, kteří se zaslouží o největší produktivitu práce nazývají se „úderníci“. Výkon úderníka je daleko větší, než výkon ostatních dělníků, jimž se pak zdvihá pracovní norma směrem k úrovni pracovní normy úderníka. Průkaz, čili „údernická knížka“ opravňuje dělníka k různým výsadám a přednostem např. v nákupu potřeb aj.

Mluví se také o tvrdých a měkkých normách. „Měkká norma, zbraň reakce“ čteme na nástěnkách. Naše obec dala republice větší počet úderníků, z nichž nejvíce se proslavil lesní dělník Ferdinand Ondryáš z Kněhyň. V těžbě dřeva se umístil jako nejlepší v kraji Gottwaldovském. Vytěžil průměrně denně (během 1 roku) 4 m³ dřeva, papíráků, které narovnal zároveň do hranic. Byly však i hlasy, že tento výsledek nemá reálný podklad. V socialismu je práce věcí cti a slávy, což se projevuje slavnostním hodnocením úderníka, za kapitalismu to věc neslýchaná. Též Ferdinand Ondryáš byl poctěn na slavnosti, která se konala na Zavadilce. V doprovodu místní dechové hudby byl slavnostně přiveden ze svého domu v Kněhyňích na Zavadilku, kde ho čekali zástupci

ONV, KNV a ministerstva. Žáci střední školy v Horní Bečvě zapěli trojhlasé a čtyřhlasé sbory, hosté promluvili o významu této oslavy a oslavenec obdržel odměnu 5 000 Kčs. Účinkoval též „valašský krúžek“ Jasnka, který mimo jiné zapěl o oslavenci píseň. Též pěvecký soubor svazaček – ČSM z Gottwaldova účinkoval.

Překážky v kulturní práci

Kulturní práce nadále vážne z těchto příčin : Většina obyvatelstva naší obce pracuje v průmyslu. Do práce dojíždí do Rožnova, Frenštátu a jinde. Dělníci musí záhy vstávat, aby s těch vzdálených kopů

došli na 5 hodin ráno k autobusu. Po svém příjezdu pak pracují na svých políčkách. Mimo to jezdí na noční směny. A to je také nepříznivá okolnost, jak lidi dostat do divadelních zkoušek, zpěvu atd. Ideálem mládeže je většinou taneční zábava. Jednou z rozhodujících překážek je též nedostatek spolkové místnosti. Snahy o zřízení kulturního domu z hotelu „Bečva“ nemohly být uskutečнены. Ve zmíněném hotelu měla být též umístěna odbočka závodu Optimit ze Zubří. Nábor dělníků se prováděl v listopadu.

Zakoupení promítacích přístrojů 16 mm

Od zřízení závodu se též mnoho očekávalo po stránce kulturní. Aby se lidu jeho každodenní šedivý život zpestřil, rozhodlo se SRPŠ v Bacově a Kněhyních na pořízení zvukových filmových projektorů 16 mm. SRPŠ (sdružení rodičů a přátel školy) v Bacově uspořádalo ples a kácení máje u školy a sehrálo divadelní hru „Za cizí hříchy“. Z výtěžku těchto podniků dalo ozvučit dosud němý projektor Almo, což činilo 34 000 Kčs. Celovečerní filmy jednou týdně pro občanstvo ve škole promítal řed. Bedřich Vašek.

V Kněhyních SRPŠ zakoupilo filmový zvukový projektor Almo 16 mm. Obnos byl sebrán svépomocí kněhyňských občanů a ze zábavných podniků, které sdružení častěji pořádalo. Celkem bylo letos promítnuto 35 celovečerních filmů.

Filmy se promítaly v hotelu Kněhyně a promítačem byl Antonín Holčák, syn ředitele školy. Tento ředitel školy je znamenitý znalec hub. Uspořádal letos výstavu hub ve střední škole v Horní Bečvě. Je též rostlinolékařským pozorovatelem.

Později byl filmový projektor OP 16 zakoupen ve škole U mostu a filmy na něm v hotelu Bečva pro občanstvo promítal ředitel školy Jindřich Kysučan.

Děda Mráz

O vánocích byla ve škole U mostu poprvé provedena beseda s Dědou Mrázem.

Děda Mráz je figura přejatá z Ruska, kde o vánocích naděluje děti jako u nás „Ježíšek“.

V obecním rozpočtu na rok 1952 jsou tato směrná čísla :

Kapitola 8. vnitřní správa	320 000 Kčs
Kapitola 15. zemědělství	67 000 Kčs
Kapitola 16. lesy a dřevařský průmysl	30 000 Kčs
Kapitola 24. stavební průmysl	40 000 Kčs
Kapitola 32. školství, vědy, umění	145 000 Kčs

<i>Kapitola 33. informace, osvěta</i>	<i>7 000 Kčs</i>
<i>Kapitola 36. zdravotnictví</i>	<i>10 000 Kčs</i>

<i>celkem</i>	<i>619 000 Kčs</i>

Cesta k hasičské zbrojnici

V akci 5M byla vystavěna cesta ze silnice k nové hasičské zbrojnici. Stát na ni přispěl finančně v poměru 1:3, při čemž 3 díly byly získány bezplatně z místních zdrojů ve formě pracovních brigád a materiálu. Stará silnice vedla klikatě mezi rolemi, kdežto nové byl dán přímý směr. Zásahu na vybudování měl Josef Zeť.

V letošním roce byly i žně řízeny žňovým výborem a zajišťovány protipožárními hlídkami. V určených místech na potůčcích, potocích aj. byly zřízeny nádrže vody, které byly k dispozici pro případ požáru.